

Данный материал предоставлен директором Заелицкого УПК д/с – школа Лабодаевой Светланой Алексеевной.

Фрагмент исследовательской работы учителя белорусского языка и литературы Пукач И.В.

Есць у Глускім раёне вёска ў якой згарэла амаль 150 чалавек. Гэта вёска Стражы (цяпер Заеліца). Нідзе пра гэта не паведамляецца, няма афіцыйных дакументаў. Аднак ёсць памяць жывых сведак той жудаснай трагедыі. І я лічу сваім абавязкам узнавіць і захаваць тэа падзеі. Гэта неабходна для нас і для будучых пакаленняў. На жаль, засталася не так ўжо многа сведак тых жудасных падзей.

3.3. Вечны праклён вайне

Іх сагналі ў хлеў. Абклалі саломай і
падпалілі. Амаль 150 чалавек лягло ў
гэтай жахлівай магіле.

У Заеліцу навіна пра вайну прыйшла з Глуска. Як след ніхто яшчэ не разумеў, што азначае гэта слова - «вайна». Але адразу пачалі плакаць жанчыны, бо ўсіх мужчын забіралі ваяваць.

З першых месяцаў вайны на вёску пачаліся набегі немцаў. Бязбожна забіралі жывёлу, збожжа і іншыя пажыткі сялян, людзей забівалі, расстрэльвалі. Пачаўся голад, галеча. Але людзі проста так не здаваліся. У Заеліцы, Слаўкавічах і іншых суседніх вёсках актыўна дзейнічалі партызанскія атрады пад камандаваннем Цыкункова і Гуляева. Не раз яны выратоўвалі жыцці дзесяткаў людзей.

Так праходзіў час. Здавалася, што хутка скончыцца вайна. Аднак не.

У лютым 1944 года на Заеліцу ў чарговы раз зрабіў набег карны атрад. На гэты раз фашысты былі асабліва лютымі, мабыць, прадчувалі хуткае

паражэнне. Па загаду Гітлера частку людзей трэба было забіць і спаліць, а другую - адправіць на працу ў Германію. Так, 4 лютага 1944 года немцы сагналі ўсіх людзей у адну хату (гэта была хата Смычніка Патапа) і пачалі рабіць адбор. Да 45 гадоў адпраўлялі ў адзін бок, а старэйшых – у другі. Ніхто не разумеў, што азначаў гэты падзел. Але адчувалі нешта нядобрае. Ратуючы сябе, многія падманвалі свае гады. Каму было за 45 гадоў, маладзілі сябе, а маладзейшыя - падпісвалі сабе прыгавор. Пасля адбору маладзейшых адразу адпраўлялі ў Германію, Чэхаславакію, Венгрыю і іншыя краіны на прымусовую працу. А тых, хто засталіся (старыя, хворыя, дзеці), сагналі ў адзін хлеў і - падпалілі. Так больш за 100 чалавек за адзін дзень зніклі назаўсёды. На наступны дзень было спалена яшчэ каля 30 чалавек. Але гэта было ўжо ў іншым месцы, на другой вуліцы Заеліцы.

Гэта трагедыя назаўсёды павінна застацца ў памяці людской. Аднак, у ліку спаленых вёска не лічыцца, таму і маштабы трагедыі нідзе не значацца. Паўстае пытанне: што ж бралася пад увагу, калі адбіраўся матэрыял для кнігі *Памяці*? Трагедыя гэтай вёскі ніколькі не ўступае трагедыі Хатыні.

Паслухайце ж, што гаворыць, як памятае пра гэта народ праз столькі год. Надзіва многа і надзіва, аказваецца, падрабязна. Былі б толькі словы – перадаць перажытае. Але і словы ёсць, знаходзяцца, асабліва ў жанчын. Дык паслухайце жывы голас людзей, што былі спалены, забіты разам з сям'ёй і якія жывуць. Гэта людзі, што выйшлі з агню, з-пад зямлі. І гэта ў самым рэальным сэнсе слова. Людзі з вогненнай Заеліцы сабраліся тут, каб сведчыць, судзіць, каб расказаць тое, пра што ведаць страшна, а забыцца небяспечна.

Успамінае **Таццяна Сідараўна Мікуліч**, жыхарка вёскі Чапаева, вельмі спраўная, жвавая і вясёлая жанчына. Яе трагедыя пачалася ў Заеліцы, а працягвалася ўжо далёка ад родных мясцін.

«1944 год, 4 лютага. Так склаліся абставіны, што я ў той дзень была ў

вёсцы Слаўкавічы. А ў Заеліцы ў гэты час ужо зверстваваў атрад карнікаў, і я разам са слаўкаўчанамі ўцякла ў лес. Але там была аблава. Фашысты ішлі ланцугом. Многіх злавілі, у тым ліку і мяне, і пагналі ў Заеліцу. Нас сагналі ў адну вялікую хату і пачалі адбор. Там я ўбачыла сваіх бацькоў, сясцёр і брата. Іх адправілі ў адзін бок, а мяне - у другі. Нас, маладзейшых, вывелі з хаты і пагналі на Клетнае, дзе быў паліцэйскі ўчастак. Калі мы выйшлі за вёску, то ўбачылі, што ў Заеліцы гарыць. Але тады я не ведала, што ў тым жудасным агні разам з жыхарамі вёскі гарэлі мае бацькі. У Клетным нас суткі пратрымалі ў гумне. Блага, што на дварэ была адліга. У наступны дзень нас пагналі на Глуск. Ногі стылі ад холаду і мокрага снегу, балелі ад мазалёў. У раўцэнтры нас на тыдзень пакінулі ў турме. Потым падышлі крытыя машыны, пагрузілі ўсіх палонных і на два тыдні адправілі ў бабруйскую турму.

На чыгуначнай станцыі ўсіх пагрузілі ў таварныя вагоны. Усе дзверы былі заматаны калючым дротам, таму ўцячы было немагчыма. Колькі сутак нас везлі, не памятаю. У вагонах было душна, паветра не хапала. Вось так ледзь жывых прывезлі ў Германію. Там зноў зрабілі адбор, пасля якога мяне адправілі ў Чэхаславакію ў горад Грасліц. Кожнаму вязню выдалі нумар, які патрэбна было насіць на шыі. У мяне быў № 211. Калі хто яго губляў, пагражаў карцэр.

У палоне я працавала на авіязаводзе. Мяне падвялі да станка, далі ў рукі электрамалаток. Трэба было кляпаць машыны для самалётаў.

...Вызвалілі нас амерыканцы ў 1945 годзе, 7 мая. Дамой ехалі на адкрытых платформах. Як хацелася хутчэй убачыць маму, тату, сястрычак, братоў! Я тады яшчэ не ведала, што іх спалілі ў той дзень, калі мяне сагналі ў рабства».

Вось што расказвае **Мікуліч Антаніна Іосіфаўна**, жанчына вельмі ветлівая і шчырая.

«Такое чалавек памятае вечна, бо гэта было за крок да смерці. Тая трагедыя і цяпер у мяне ў сэрцы. Памятаю ўсю вайну, усе яе моманты. Мне ж тады было 17 год. Самае юнацтва пачыналася.

Калі ў вёску прыйшлі фашысты, у мяне адразу з'явілася прадчуванне нечага нядобрага. Уцякаць не было куды, бо на кожным кроку стаяў немец з аўтаматам. Многія людзі адразу паўцякалі ў лес, а я баялася. У мяне мама была інвалідам, дык я нават і не спадзявалася, што дайду з ёю да лесу. Але ўсё ж такі, калі пачало цямнець, мы уцяклі. Успамінаю, як мая бедная мама, кульгаючы, ледзь ішла па мокрым снезе. Яна ўвесь час паўтарала: “Бяжы, дачушка, ратуйся, а мяне пакінь”. Ці ж магла я пакінуць на смерць роднага мне чалавека? Але ўсё абышлося. У лесе пераседзелі дзён колькі. Пасля я вярнулася ў вёску, каб узяць мяса, бульбы ды яшчэ чаго паесці. Я думала, што немцы адышлі з вёскі. І толькі выходжу з хаты, як бачу - ідзе атрад. Я хуценька схавалася ў кусты. Адтуль пабегла ў лес і сказала ўсім, каб заставаліся там. Пазней я даведалася, што ў ліку людзей, якіх фашысты збіраліся спаліць, была і мая бабуля. Аднак, калі іх загналі ў хлеў, яна распачна крычала, білася, адчуваючы блізкую смерць...

Ворагі расстралялі яе. Вось такой была мая бяда. Не давядзі, Гасподзь, каб такое паўтарылася. Гэта вайна змяніла ўсё маё жыццё. У хуткім часе пасля таго, як спалілі людзей, спалілі і нашу хату. Пайшлі мы з мамай жыць да чужых людзей. Пасля вайны мае аднагодкі паехалі з вёскі, а я так і засталася, бо не магла пакінуць адну маму. Вось і па сённяшні дзень живу тут».

З успамінаў **Грамыкі Кацярыны Марцінаўны**, пажылой жанчыны ў доўгім фартусе і цёмнай хусцінцы пад бараду. Маршчыністы твар, сухія засмяглыя вусны, трывожныя вочы, якія так блізка бачылі смерць.

«Як цяпер памятаю той страшны дзень. Цэлыя калоны немцаў ішлі па вёсцы. Не ведаю, што там быў у іх за план, але яны пачалі заходзіць у

кожную вёску і забіраць людзей. Як я даведалася пра тое, дык усё кінула і хутчэй пабегла ў лес. Мне тады 19 год было, замужняя, але баялася, як малая. Прыбегла ў лес, а там ужо людзей многа-многа было. Толькі я крыху супакоілася, як людзі крычаць: „Гарыць! Патапаў хлеў гарыць!“ Адразу пачуўся едкі пах. Людзі пачалі плакаць. І я плакала, увесь час плакала: у агні згарэлі мае дзядуля і родная маці.

У лесе мы прабылі некалькі дзён. А калі немцы пайшлі з вёскі, дык многія людзі пайшлі да хлява, дзе людзей спалілі. Я таксама пайшла з надзеяй, што знайду сваіх родных жывымі. На жаль, усё было скончана...»

«Гэты дзень, 4 лютага, назаўсёды ўрэзаўся мне ў памяць, - гаворыць **Селіванаў Мікалай Афанасьевіч**, якому ў той час было 13 гадоў. - Нас было ў маці пяцёра сыноў. Маці было вельмі цяжка нас у вайну даглядаць, таму мяне забрала ў сваю сям'ю матчына сястра, цётка Алена.

Калі ворагі сагналі ўсіх людзей на адбор у хату, я з цёткай Аленай і дзядзкам Кірылам таксама апынуўся там. Людзей, каму было за 45 гадоў і іх дзяцей, немцы павялі на другую вуліцу. Я таксама ішоў туды. Але па дарозе цётка Алена, прадчуваючы нешта нядобрае, шапнула: «Колька, бяжы да сваёй мамы». Я выбег з натоўпу, але паліцай спыніў мяне і крыкнуў: „Куды бяжыш? Назад!“ Я адказаў, што там, у хаце, мая мама. Ён адпусціў мяне.

Так я застаўся жыць. Мабыць, у кашулі нарадзіўся. А цётка Алена з дзядзкам Кірылам згарэлі разам з астатнімі.

...Калі я вярнуўся да мамы і братоў, нас разам з усімі людзьмі пагналі ў Клетнае. У Клетным зноў пачалі дзяліць. Маладых і тых, у каго было адно дзіця, адразу адправілі ў Глускую турму. А астатніх, чамусьці, вярнулі назад у Заеліцу. Я з маці і чатырма братамі прыйшлі ў родную хату і жылі там да канца вайны».

Кузняцовай Глафіры Міхайлаўне дзевяносты год. Рухавая, прыветна-вясёлая жанчына. Так не хочацца вяртаць яе ў страшнае даўняе. Але, крыху пасумнеўшы, пачала расказаць:

«Тут я нарадзілася, тут замуж пайшла, дзяцей нарадзіла. Гэта вёска мне самая родная і блізкая. І тое, што адбылося тут у 1944 - гэта таксама мне вельмі блізка. Вось, як усё было.

У пятніцу, 4 лютага, я ўцякла з Заеліцы. А 5-га немцы ўсё-такі злавілі мяне і амаль усю маю сям'ю. Калі дзялілі людзей, дык я апынулася ў той групе, дзе былі маладзейшыя. У мяне яшчэ дачушка была, Ніначка, тры з паловай гадкі ёй было. Пагналі нас у Клетнае. Пяшком ішлі амаль васемнаццаць кіламетраў, а мне яшчэ і дачку давялося несці. Калі былі ў Клетным, даведаліся, што ў Заеліцы спалілі людзей.

Толькі праз год я даведаўся, што ў тым агні згарэлі мой бацька, сястра Мар'я і браціха Алена. Дык вось, а з Клетнага нас пагналі ў Глуск, адтуль - у Бабруйск. Там ад нас адабралі дзяцей, пасля чаго мы апынуліся ў турме. Маю Ніначку адарвалі ад мяне. Гэта было невыносна. З Бабруйска нас адправілі каго куды. Я апынулася ў лагеры ў Германіі. Працавала на заводзе, пасля на апрацоўцы ільну, самай бруднай працы.

Жылі мы ў бараках па 30 чалавек. Спалі на цюфяках, набітых пілаваннем. Кармілі нас дрэнна, давалі адну бульбу з капустнымі лістамі. Ды і гэта ежа даставатася складана. Трэба было адстаяць чаргу ў трыста чалавек.

У 1945 годзе нас вызвалілі рускія. У хуткім часе я вярнулася ў Бабруйск за сваёй дачушкай, але ...»

Больш бедная жанчына нічога не змагла нам расказаць.

А вось што памятае пра тое **Мікуліч Ганна Маісееўна**.

«Калі ўбачылі карацельны атрад, усе сталі ісці, бегчы, а яны стралялі. Стралялі і ўсё крычалі нешта па-свойму. Каторых ранілі. Мне тады было

гадоў, можа, семнаццаць. Са мною толькі сястрычка малодшая, Ніна, была. Мама і старэйшая сястра засталіся ў вёсцы, брат Іван быў у партызанах, а бацька яшчэ ў 1941 ад запалення лёгкіх памёр.

І вось уцяклі мы з Нінаю ў лес, там людзей знайшлі. Быў там мой дзядзька з дзвюма дачкамі, дык ён і нас да сябе ўзяў. Да вечара пасядзелі разам каля кастра. Усе ўжо ведалі, што будуць паліць людзей. Неўзабаве з вёскі пацягнула гарэлым. Людзі, пазалазіўшы на дрэвы, бачылі, як гарэў хлеў Смычніка Патапа. Там згарэла і мая мама. А сястра старэйшая, Леся, выжыла. Расказвала, што калі гналі іх у хлеў, дык яна скоранька схавалася паміж бярвеннямі ў нейкай хаце. Так там некалькі дзён і пражыла, пакуль немцы не пакінулі вёску.

Так восі засталіся ўтраіх. Прыбіліся да таго дзядзькі, трохі з ім пажылі. А тады Леся сказала, што пойдзе ў сваю хату. Ну і мы за ёю пайшлі. А хутка я замуж выйшла. Мой муж шэсць год у Японіі на фронце быў... А прыйшоў - мы хутка і пажаніліся».

Цяжка слухаць такое. А як жа насіць яго ў памяці - столькі гадоў? Ды жывое, што адплывае часамі, потым вяртаецца зноў?..

Селіванаву Вольгу Сідараўну, сямідзесяцівасьмігадовую жанчыну, у той жахлівы дзень апанавала думка, што ўжо ўвесь свет гарыць - нідзе на свеце нікога няма. І відно было, як Акцябр гарэў.

«У 1944 у маім жыцці адбылася страшная трагедыя. Люты, голад, мокры снег і бездарожжа. У чарговы раз разнесліся чуткі пра тое, што ў вёску ідуць немцы. Не ведаю чаму, але я з усіх сіл пабегла, хутка ўбачыла людзей, якія гналі кароў, што засталіся, у Слаўкавічы. Нашу карову гнала мая сястра Таня, і я пабегла з ёю. У галошах хлюпала ад мокрага снегу і дажджу. У Слаўкавічы я прыбегла, калі ўжо пачынала цямнець. Куды ісці - не ведаю, нікому я не трэба. Сястра сказала, каб я папрасілася да каго-небудзь пераначаваць, а сама пагнала карову ў лес.

Усю ноч я не змыкала вачэй, калі начавала ў адной жанчыны. Раніцай пайшла ў Зорку да дзядзькі, дзе мяне абагрэлі і накармілі. Хутка пачала прасіцца дамой. Але яны не адпускалі мяне, прадчуваючы нядобрае. Тады я гэтага яшчэ не разумела.

Тое, што маіх бацькоў ужо няма, у Зорцы ўжо ведалі, але мне нічога не гаварылі. А адна жанчына са Слаўкавіч, калі ўбачыла мяне, загаласіла: „А Божа мой, ты ж цяпер сіротачка!“

Прывялі мяне да спаленага хлева і паказалі горстку касцей у попеле. Толькі тату пазнала, бо ён не вельмі абгарэў. А мама, дзве сястрычкі, Каця і Дуся, і брат Іван згарэлі поўнасьцю. І гэта ўсё жыццё стаіць у мяне перад вачыма. Тады я глядзела і думала: „Чаму ў гэтым хлеве і я не згарэла разам са сваімі роднымі?“ Так пуста і страшна было на душы.

Калі ўсё сціхла, прыйшлі з лесу мужчыны і, каго было магчыма, перахавалі на вясковыя могілкі. Бацьку майго таксама можна было пахаваць на могілках. Але мужчыны сказалі, што сям’я яго тут, хай і ён будзе з імі.

Потым людзі выкапалі яму. Нехта прынёс посцілку, якой заслалі яе дно. Туды разам з іншымі палажылі і костачкі маіх родных, якія я збірала сваімі рукамі.

Засталася зусім адна. Двух братоў немцы забралі ў палон, сястру пагналі ў Германію. Як жыць далей? Навошта? У душы страшны боль, крыўда, пустата, адчай, адзінота».

Калі гарыць усё навокал і такое робяць з людзьмі!.. Думка, адчуванне, што гэта, што гэткае, мабыць, усюды, на ўсім свеце пачалося, робіцца. Бо не ўкладваецца ж у розум - у нармальны, чалавечы. Не ведаючы пра той «план», што сапраўды быў для ўсяго свету складзены і прыхаваны, людзі інстынктыўна адчувалі яго дзікі замах. Побач, навокал працавала страшная машына забойства, і простыя людзі са Стражоў раптам адчулі

пагрозу цэламу свету, усім добрым людзям, і сваё нязмернае гора, сваю бяду вымералі ўжо тым усечалавечым маштабам. Бо яны ж за ўвесь свет, за ўсіх людзей так зблізу ўбачылі, што гэта такое - фашызм, які пачаў на практыцы рэалізоўваць свае далёкія мэты.

3.4. Уваскрэслі з мёртвых

Скончылася вайна. На месцы былога хлева Смычніка Патапа ўзняўся помнік жыхарам, загінуўшым у агні 4 лютага 1944 года. Сюды кожны год 9 мая прыходзяць мірныя жыхары, каб нізка пакланіцца гэтаму месцу і ўскласці жывыя кветкі (гл. дадатак 1). Вось іх прозвішчы:

Багук Іван, н. у 1899г.

Багук Праскоўя М., н. у 1898г., яе дачка Вольга н. у 1932г.

Балтушкін Кірэй Іванавіч, н. у 1898г.

Балтушкіна Алена Якаўлеўна, н. у 1865г.

Балтушкіна Гнна С., н. у 1905г.

Балтушкіна Марыя, н. у 1897г.

Балтушкіна Марфа, н. у 1880г.

Балтушкіна Праскоўя, н. у 1890г.

Басяк Аўдуля, н. у 1898г., яе сын, н. у 1935г.

Басяк Марыя Антонаўна, н. у 1905г., яе дачка, н. у 1932г.

Беразоўская Гея, н. у 1885г.

Васільева Вольга Іванаўна, н. у 1925г.

Дзяшчэня Агаф'я Іванаўна, н. у 1894г.

Дзяшчэня Варвара, н. у 1890г.

Дзяшчэня Васіліна, н. у 1880г.

Дзяшчэня Ганна, н. у 1905г.

Дзяшчэня Марыя, н. у 1880г.

Дзяшчэня Марыя Пятроўна, н. у 1897г.

Дроб Марыя, н. у 1902г.

Жаўнерчык Настасся, н. у 1918г.

Зялёнка Ганна К., н. у 1896г., яе дачка Ніна, н. у 1931г.

Каляда Малання, н. у 1890г.

Каляда Платон Ф., н. у 1889г.

Кіпель Лізавета, н. у 1885г.

Кіпель Сяргей Андрэевіч, н. у 1934г.

Кончыц Вольга, н. у 1883г.

Круглоў Васіль, н. у 1895г.

Круглова Аксіння, н. у 1900г., яе дзеці Зінаіда, н. у 1923г., Любоў, н. у 1930г.

Купрэева Фядора Яфімаўна, н. у 1900г., яе дзеці Ніна, н. у 1927г., Рыгор, н. у 1934г., Уладзімір, н. у 1937г., Павел, н. у 1940г., Мікалай, н. у 1943г.

Лігадзіеўская Марыя Паўлаўна, н. у 1890г., яе сын Тадзік, н. у 1931г.

Лігадзіеўскі Іосіф Эдуардавіч, н. у 1888г.

Мікуліч Апанас, н. у 1903г., яго дачка Валянціна, н. у 1943г. Мікуліч Арына Яфімаўна, н. у 1900г.

Мікуліч Васіль Платонавіч, н. у 1874г.

Мікуліч Ганна Сямёнаўна, н. у 1905г., яе дачка Галіна, н. у 1943г.

Мікуліч Домна Ф., н. у 1873г.

Мікуліч Еўдакім Васільевіч, н. у 1870г.

Мікуліч Ефрасіння, н. у 1875г.

Мікуліч Малання Фамінічна, н. у 1874г.

Мікуліч Матруна, н. у 1878г.

Прыдыбайла Алена К., н. у 1905г., яе сын Сцяпан, н. у 1932г.

Радзько Антоля, н. у 1885г.

Радзько Варвара, н. у 1901г., яе дачкі Кацярына, н. у 1932г., Насця, н. у 1938г.

Рухавец Ганна Рыгораўна, н. у 1943г.

Смычнік Алена Сцяпанаўна, н. у 1879г.
Смычнік Ганна Ільнічна, н. у 1890г.
Смычнік Ева Іванаўна, н. у 1893г.
Смычнік Еўдакія Васільеўна, н. у 1901г.
Смычнік Лізавета Прохараўна, н. у 1897г., яе дзеці Уладзімір, н. у 1935г., Іван, н. у 1938г.
Смычнік МарыяІванаўна, н. у 1878г.
Смычнік Марыя В., н. у 1878г., яе дзеці Аляксандр, Кацярына, н. у 1937г., Рыгор, н. у 1942г.
Смычнік Міхаіл Фаміч, н. у 1874г.
Смычнік Настасся Васільеўна, н. у 1885г.
Смычнік Патап Нікадзімавіч, н. у 1896г.
Смычнік Сцяпан Сідаравіч, н. у 1902г., яго дачка Галіна, н. у 1938г.
Смычнік Сямён Прохаравіч, н. в1889г.
Смычнік Хрысціна Сямёнаўна, н. у 1909г., яе дачка Вера, н. у 1936г.
Харланаў Кірыла М., н. у 1897г.
Чалапан Ганна, н. у 1901г.
Янкоўская Вольга Ф., н. у 1905г., яе дзеці Кацярына, н. у 1936г., Ніна, н. у 1938г., Таццяна, н. у 1941 г., Галіна, н. у 1942г.
Янкоўская Кацярына Р., н. у 1873г.

Ёсць і другая вуліца, другое месца, дзе згарэла няхай і не 100, а толькі каля 30 чалавек. На гэтым месцы стаіць невялікая магілка, пра існаванне якой ведаюць толькі сведкі жахлівых падзей. Колькі глуму і здэку перанесла яна над сабой! Яе руйнавалі, заворвалі, будавалі амаль на ёй новы хлёў, бо знаходзіцца яна ў людскім агародзе. Але ёсць памяць людская, тэмпература якой вышэй за глум і здзек. Каб зберагчы магілку, людзі звярталіся за дапамогай у сельскі Савет. І толькі ў 1999 годзе пад кіраўніцтвам старшыні сельскага Савета Куратава Мікалая Мікалаевіча

зноў з'явілася магілка з невялічкім крыжом і агароджай. (гл. дадатак 2)
Паспрабуем узнавіць спіс некаторых загінуўшых, прах якіх знаходзіцца не там, дзе стаіць помнік з іх прозвішчамі, а тут, у гэтай магіле.

Басякова Клаўдзія Адамаўна

Басякова Марыя.

Мікуліч Сідар Нікіфаравіч, н. у 1900г.

Мікуліч Малання Адамаўна, н. у 1897г.

Мікуліч Кацярына Сідараўна, н. у 1930г.

Мікуліч Еўдакія Сідараўна, н. у 1935 г.

Мікуліч Іван Сідаравіч, н. у 1937 г.

Смычнік Праскоўя Сідараўна, н. у 1900 г.

Смычнік Марыя, н. у 1929 г.

Смычнік Ніна, н. у 1930г.

Смычнік Мікалай, н. у 1938г.

Смычнік Валянціна, н. в 1941г.

Басякова Марыя

Прозвішчы усіх загінуўшых не ўстаноўлены. Магчыма, як паведамлілі сведкі, гэта былі бежанцы.